

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN

ZAAK VAN JAN PENRIS t. NV VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEPORGANISATIE

(dossier nr. 2016/241)

BESLISSING nr. 2016/044

5 juli 2016

**In de zaak van Jan Penris tegen NV Vlaamse Radio- en
Televisieomroeporganisatie,**

De Vlaamse Regulator voor de Media (Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,
Mevr D. DE POOT,
Dhr L. HELLIN,
Dhr B. STURTEWAGEN,
Dhr H. VAN HUMBEECK,
Dhr T. VAN POPPEL, *leden*,

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 5 juli 2016,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

FEITEN EN PROCEDURE

1. Per aangetekende brief van 31 mei 2016 heeft dhr. Jan Penris, Federaal Volksvertegenwoordiger, ... , bij de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: VRM) een klacht ingediend tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel.

De klacht heeft betrekking op het programma 'De Afspraak', zoals uitgezonden op 17 mei 2016 om 20u30 op CANVAS, een omroepprogramma van VRT.

Volgens de klager was het programma-item dat handelde over selfies van een 22-jarige moslima met demonstranten die actie voerden tegen een islambeurs in strijd met de mediaregelgeving en de journalistieke deontologische beginselen: *"enerzijds vormde de uitzending één en al bewieroking van de "selfies nemende" moslima met hoofddoek, wiens sporen van antisemitisme, discriminerende en tot haat en geweld oproepende verleden in de uitzending ten onrechte verzwegen werden. Anderzijds werd er in de uitzending gehamerd op de "labbekakken van het Vlaams Belang" die zich zogezegd aan discriminatie zouden bezondigen, met Zakia Belkhiri dan weer als symbool van het verzet daartegen [...]".*

2. VRT heeft per aangetekende brief en per e-mail van 16 juni 2016 gereageerd op de voornoemde klacht.
3. Dhr. Penris en VRT zijn conform de voorgeschreven termijnen rechtsgeldig en aangetekend uitgenodigd voor een hoorzitting bij de Kamer voor

onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen (hierna: de Kamer) van de VRM.

Op 5 juli 2016 zijn de partijen gehoord door de Kamer. De klager wordt vertegenwoordigd door mr. Luc Deceuninck. VRT wordt vertegenwoordigd door mevr. Hilde Minjauw, senior juridisch adviseur en dhr. Emmanuel Rottey, hoofdredacteur online.

TOEPASSELIJKE REGELS

4. Artikel 39 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet) schrijft voor:

“In de programma’s wordt elke vorm van discriminatie geweerd. Het programma-aanbod verloopt zo dat het geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de verschillende ideologische of filosofische strekkingen.

De informatieprogramma’s, de mededelingen en de programma’s met een algemeen informatieve inslag, en alle informatieve programmaonderdelen worden in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid verzorgd.

Dit artikel is eveneens van toepassing op teletekst.”

5. Artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet gaat als volgt:

“§ 3. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak over geschillen die gerezen zijn naar aanleiding van de toepassing van artikel 38, 39, 42, 44, 45, 72, 5°, artikel 176, 1°, en artikel 180, § 6.”

6. Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet bepaalt:

“§ 2. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak, hetzij ambtshalve wat betreft het toezicht op artikel 42, 44, 45, 72, 5°, en artikel 176, 1°, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering, hetzij naar aanleiding van een klacht die op straffe van onontvankelijkheid ingediend is uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending van het programma door eenieder die blijkt geeft van een benadeling of een belang.”

7. Artikel 12, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: het Procedurebesluit) luidt:

“Om ontvankelijk te zijn, moet een bij de Regulator ingediende klacht aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° ingediend zijn uiterlijk de vijftiende dag na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot de klacht;

2° de naam, de hoedanigheid en het adres van de klager vermelden;

3° het belang bij het indienen van de klacht aangeven, behalve als het gaat om een klacht met betrekking tot de bepalingen over commerciële communicatie of boodschappen van algemeen nut;

4° het onderwerp van de klacht aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop ze steunt en met vermelding van de persoon tegen wie de klacht is gericht. Als de klacht betrekking heeft op een radio- of televisieprogramma, moet de uitzending waartegen wordt opgekomen worden aangewezen met vermelding van de dag en het uur waarop de uitzending heeft plaatsgehad;

5° ondertekend zijn door de klager. Als de klacht uitgaat van een rechtspersoon, wordt ze ondertekend door een persoon die volgens de wet of de statuten bevoegd is om de rechtspersoon te vertegenwoordigen. [...]”

A. Argumenten van de klager

8. Vooreerst voert de klager aan dat hij over een voldoende belang beschikt, dat specifiek is dan het algemeen belang en volstaat voor de ontvankelijkheid van huidige klacht.

Hij was één van de manifestanten aan Antwerp Expo met wie mevr. Belkhiri in het weekend voorafgaand aan de uitzending een selfie heeft genomen en werd in de bestreden uitzending herkenbaar in beeld gebracht. Als Federaal Volksvertegenwoordiger voor de partij het Vlaams Belang werd zijn herkenbaarheid in beeld nog vergroot, aldus de klager.

Dhr. Penris geeft aan dat hij rechtstreeks werd geraakt en benadeeld door de wijze van in klank en beeld brengen in het algemeen en door de uitlatingen in het bijzonder, uitgesproken door zowel de VRT-presentator als de VRT-journaliste in de bestreden uitzending, in verband met het Vlaams Belang (o.a. over de *“labbekakken van het Vlaams Belang”*).

9. Dhr. Penris verwijt VRT dat de gewraakte uitzending een inbreuk uitmaakt op artikel 39, in samenhang met artikel 6 en artikel 29, van het Mediadecreet en de journalistieke deontologische beginselen. Volgens de klager werd ‘De Afspraak’ niet in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid verzorgd en houdt het een discriminatie in van hemzelf en van de politiek-ideologische strekking (van het Vlaams Belang) waartoe hij behoort: *“Geen enkele andere strekking dan Vlaams Belang, de Vlaams-Nationalistische strekking [...], wordt immers door de VRT zo negatief*

behandeld als in de bestreden uitzending het geval was [...] Significant is het gebruik van het woord “labbekakken”.

Een inbreuk op artikel 39 van het Mediadecreet blijkt volgens de klager in de eerste plaats uit het gegeven dat *“zowel de presentator van het programma als de journaliste die Zakia Belkhiri interviewde, [...] de kijker – ten onrechte – de indruk [gaf] dat de selfieneemster een onschuldig, zuiver (school)meisje van 22 jaar was, niet gebrandmerkt door enig verleden, dat in haar onschuld zelf niet eens beseftte hoezeer zij symbool stond voor geweldloze actie tegen discriminatie van Vlaams Belang en hoezeer zij in die zin een statement maakte.”* Volgens de klager kan VRT niet beweren dat zij niets wist, of na bronnenonderzoek zou moeten geweten hebben, over het verleden van mevr. Belkhiri. Buitenlandse media hebben immers wel bericht over de sporen op sociale media dat mevr. Belkhiri zich in het verleden bij herhaling antisemitisch zou hebben uitgelaten.

Voorts voert dhr. Penris aan dat de uitzending in kwestie een informatief programma betreft - geen opiniebijdrage, column of cartoon - waarin informatie is verdraaid en tendentius weergegeven. De journaliste accentueerde volgens de klager ten onrechte en zonder enige staving duidelijk haar eigen mening over de manifestanten en over het Vlaams Belang, nl. dat die discrimineren.

De klager is vervolgens ook van mening dat het Vlaams Belang door het slijk werd gehaald doordat de journaliste in de uitzending een vrij gekozen tweet citeert waarin de manifestanten en dhr. Penris de *“labbekakken van het Vlaams Belang”* worden genoemd. Zij nam daarbij volgens de klager bovendien geen afstand van de inhoud van de tweet en drong integendeel aan bij Zakia Belkhiri dat zij toch een symbool was. Dit toont aan dat de journaliste de opvatting deelde dat de manifestanten *“labbekakken”* zijn en discrimineren, aldus dhr. Penris.

Volgens de klager houdt ook het grote onevenwicht in de uitzending ten slotte een inbreuk in op artikel 39 van het Mediadecreet in. Die blijkt uit enerzijds de onterechte bewieroking van mevr. Belkhiri en anderzijds het beledigen en beschuldigen van discriminatie van de manifestanten van het Vlaams Belang, zonder dat hen in of na de uitzending een wederwoord werd verleend. Het artikel op de VRT-website www.deredactie.be: ‘Selfie van moslima met Dewinter krijgt antisemitisch staartje’ van 22 mei 2016 vormt volgens de klager geen voldoende rechtzetting.

10. Dhr. Penris vordert dat VRT minstens een waarschuwing wordt opgelegd en het bevel wordt gegeven om de beslissing van de Kamer uit te zenden in ‘De Afspraak’ of desgevallend in ‘Het Journaal’ om 19u. Hij vraagt ook de verplichte publicatie van de beslissing in minstens twee dag- en twee weekbladen op kosten van VRT.

B. Argumenten van VRT

Over de ontvankelijkheid

11. Aangevoerd gebrek aan persoonlijk belang

VRT is van mening dat dhr. Penris niet over het vereiste belang of benadeling beschikt, in de zin van het Mediadecreet en het Procedurebesluit, om in eigen naam een klacht in te dienen voor deze Kamer. Omdat de klager geen persoonlijk belang of benadeling aantoont moet de klacht volgens VRT als onontvankelijk worden beschouwd.

VRT voert aan dat het voorwerp van de reportage in 'De Afspraak' geenszins dhr. Penris zelf betrof, maar als in steek had om de reactie te vernemen van Zakia Belkhiri op het feit dat haar selfie onder meer "*superieur*" werd genoemd op sociale media. Noch het feit dat hij aanwezig was bij de demonstratie op 14 en 15 mei 2016 in Antwerpen en herkenbaar is op één van de selfies van mevr. Belkhiri, noch het feit dat hij tevens Federaal Volksvertegenwoordiger is voor het Vlaams Belang, geven zijn klacht een voldoende rechtstreeks en persoonlijk belang, aldus VRT. Wie deelneemt aan een demonstratie aanvaardt de mogelijkheid dat hiervan beelden worden gemaakt die verder worden verspreid.

Volgens VRT wijst de focus van de klager op de vermeende foutieve en onvolledige informatie aangaande oude antisemitische tweets van mevr. Belkhiri veeleer op een algemeen belang en niet op een persoonlijk en specifiek belang met de reportage. Dergelijke '*actio popularis*' is volgens VRT door de Kamer in verschillende eerdere beslissingen als niet toegelaten beschouwd (onder meer in VRM beslissing nr. 2012/041 van 31 januari 2012 en beslissing nr. 2015/059 van 23 september 2015).

12. Aangevoerde afwending van de procedure. Bevoegdheid Raad voor de Journalistiek

VRT wijst er vervolgens op dat de klacht van dhr. Penris in overwegende mate is gemotiveerd met verwijzing naar de regels van de journalistieke beroepsethiek zoals neergeschreven in de Code van de Raad voor de Journalistiek. Volgens VRT had hij zich met deze klacht moeten wenden tot de Raad voor de Journalistiek, aangezien deze Kamer niet de bevoegdheid heeft om zich uit te spreken over de al dan niet verenigbaarheid van reportages met de journalistieke deontologie.

Zij voegt hieraan toe dat de deontologische code die in artikel 29, § 1, van het Mediadecreet wordt vermeld een eigen deontologische code van de VRT-nieuwsdienst betreft waarvan de concrete toepassing deel uitmaakt van interne procedures voorzien in het VRT-redactiestatuut. Hiermee wordt dus niet de Code van de Raad voor de Journalistiek bedoeld

waarnaar de klager uitgebreid verwijst, hoewel deze ook cumulatief van toepassing is op programma's van de nieuwsdienst van VRT. In ieder geval is de Kamer evenmin bevoegd voor het toezicht op de naleving van deze deontologische code van VRT, aldus de omroeporganisatie.

Ten gronde

13. VRT betwist in de eerste plaats dat het beeld van Zakia Belkhiri in de reportage te positief was omdat de antisemitische tweets die deze studente in het verleden had gestuurd niet aan bod kwamen in de reportage en VRT niet afdoende zou hebben gezocht naar deze uitspraken, dan wel deze bewust onvermeld zou hebben gelaten.

VRT verduidelijkt dat de insteek van de reportage enkel de selfies betrof en de wijze van reageren van de jonge studente op de commentaar op sociale media en krantenwebsites. Toen de reportage werd uitgezonden was er nog geen kennis van antisemitische tweets die zij in haar verleden had verspreid. Ook de krantenwebsites hadden er niet over bericht. Pas enkele dagen later kwamen deze oude tweets, die *in se* los stonden van het thema van de reportage in 'De Afspraak', aan het licht via buitenlandse bronnen, waarna VRT uitvoerig over de controversie verslag heeft uitgebracht via haar website. Zij is van oordeel hiermee correct, niet discriminatoir en onpartijdig te hebben bericht.

14. Met betrekking tot de klacht van dhr. Penris over de bewoordingen van in de reportage geciteerde tweets, voert VRT aan dat de insteek van de reportage logischerwijs vereiste dat een aantal tweets werden voorgelezen, met soms opvallende bewoordingen. De citaten werden echter ook visueel duidelijk als tweets weergegeven. Het weglaten zou juist niet geleid hebben tot zorgvuldige journalistiek, aldus VRT.

Volgens VRT is de insteek en de correcte berichtgeving steeds gerespecteerd en is het niet zo dat de reportage een aaneenschakeling wordt van krachttermen. De reacties van Zakia Belkhiri worden sereen weergegeven en de reporter besluit dat haar selfies niet als een statement bedoeld waren.

15. VRT is dan ook van oordeel dat de klager ten onrechte stelt dat zij hem zou hebben gediscrimineerd in de reportage omwille van de politiek-ideologische strekking waartoe hij behoort, te weten het Vlaams Belang.

C. Beoordeling

Ontvankelijkheid van de klacht

16. Belang van de klager

Blijk geven van een benadeling of een belang is luidens artikel 220, § 2, van het Mediadecreet een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij deze Kamer. Artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, van het Procedurebesluit bepaalt nader dat een klacht, om ontvankelijk te zijn, het onderwerp van de klacht moet aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop zij steunt en het belang van de klager bij de uitzending waartegen wordt opgekomen. Die eis van benadeling of een belang geeft aan dat de decreetgever de loutere hoedanigheid van kijker of luisteraar hier niet voldoende acht.

Om aan de vereiste van de ontvankelijkheid te voldoen, moet de klager derhalve een voldoende belang aantonen dat specifiek is dan het algemeen belang, hij moet aldus het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of een benadeling in zijn hoofdte aanwijzen met betrekking tot de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending aanvoert.¹

Het belang van dhr. Penris, zoals uiteengezet in zijn klachtbrief en verduidelijkt tijdens de hoorzitting, is specifiek dan het algemeen belang dat elke kijker heeft bij de correcte naleving door VRT van bij decreet bepaalde verplichtingen. Dhr. Penris was niet alleen één van de manifestanten aan Antwerp Expo die tijdens de uitzending in kwestie herkenbaar in beeld zijn gebracht. Hij is daarenboven Federaal Volksvertegenwoordiger van de partij het Vlaams Belang, die gedurende de uitzending meerdere malen aan bod komt en wordt vermeld. Zijn belang met betrekking tot de vermeende partijdige en discriminatoire berichtgeving die hij ten aanzien van het item in 'De Afspraak' over de selfies van mev. Belkhiri met Vlaams Belang-manifestanten aanvoert, moet dan ook als een persoonlijk belang worden beschouwd.

Het argument dat hij niet het onderwerp vormde van de reportage en dat hij als deelnemer aan een demonstratie de mogelijkheid van in beeld komen aanvaard zou hebben, doet geen afbreuk aan het gegeven dat hij rechtstreeks betrokken is bij de uitzending die het voorwerp vormt van de voorliggende klacht. Dhr. Penris beschikt overigens als politiek mandataris in eigen naam over een belang bij de wijze waarop over zijn partij in de media wordt bericht.²

Bovendien concentreert de klacht zich niet uitsluitend op de noodzaak aan volledige en correcte informatie, wat volgens VRT zou wijzen op een algemeen belang. Dhr. Penris klaagt zich er immers voornamelijk over dat het Vlaams Belang als discriminerende partij zou zijn afgeschilderd ten overstaan van het zogenaamd onschuldige schoolmeisje Zakia Belkhiri en dat de manifestanten, waaronder hijzelf, in de uitzending de *"labbekakken*

---

¹ Zie onder meer VRM beslissing nr. 2016/026 van 25 april 2016.

² Vlaamse Geschillendraad voor Radio en Televisie beslissing nr. 002/2004 van 21 januari 2004.

van het Vlaams Belang” worden genoemd. Het verweer van VRT dat de klacht een toepassing is van de niet toegelaten ‘*actio popularis*’ (dit is een klacht die enkel gericht is op de vrijwaring van een recht en waarbij de klager geen persoonlijk belang heeft) wordt in deze niet aangenomen.

Overeenkomstig de hiervoor geciteerde ontvankelijkheidsvoorwaarden, geeft de klager dan ook blijk van een voldoende benadeling of belang bij het indienen van deze klacht tegen de uitzending van ‘De Afspraak’ op 17 mei 2016 op CANVAS.

17. Bevoegdheid van de VRM

De bevoegdheid van deze Kamer is vastgelegd in artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet. Daarin wordt bepaald dat de Kamer uitspraak doet over geschillen die gerezen zijn naar aanleiding van onder meer artikel 39 van het Mediadecreet, ten gevolge van een klacht die is ingediend door een belanghebbende, overeenkomstig artikel 220, § 2, van het Mediadecreet.

Uit de klachtbrief en de mondelinge toelichting op de hoorzitting volgt dat de klacht van dhr. Penris gesteund is op een vermeende schending van artikel 39 van het Mediadecreet in samenhang met of in het licht van bijkomende bepalingen uit het Mediadecreet met betrekking tot VRT. De klager verwijst meer bepaald naar artikel 6, § 2, en artikel 29, § 1, van het Mediadecreet, waarin respectievelijk is bepaald dat VRT voor een hoogkwalitatief aanbod in de sector informatie moet zorgen en moet bijdragen tot een onafhankelijke, objectieve en pluralistische opinievorming in Vlaanderen (artikel 6, § 2)³ en dat de programma’s van de VRT-nieuwsdienst moeten beantwoorden aan de normen inzake journalistieke deontologie (artikel 29, § 1).⁴ De klager is van oordeel dat uit de manier waarop de journalistieke deontologische beginselen in de bestreden uitzending zijn geschonden ook een schending van artikel 39 van het Mediadecreet volgt.

In haar verweer voert VRT terecht aan dat toezicht houden op ‘de regels van de journalistieke deontologie’ niet aan de VRM toekomt. Het hoort

³ Artikel 6, § 2, van het Mediadecreet bepaalt: “§ 2. Als openbare omroeporganisatie heeft de VRT de opdracht een zo groot mogelijk aantal mediagebruikers te bereiken met een diversiteit aan hoogkwalitatieve programma’s die de belangstelling van de mediagebruikers wekken en eraan voldoen.

De VRT zorgt voor een kwalitatief hoogstaand aanbod in de sectoren informatie, cultuur, educatie en ontspanning. Prioritair moet de VRT op de kijker en luisteraar gerichte informatie- en cultuurprogramma’s brengen. Daarnaast worden ook sport, eigentijdse educatie, eigen drama en ontspanning verzorgd. Het hele aanbod van de VRT wordt gekenmerkt door een hoge kwaliteit van de programma’s, zowel naar inhoud, naar vorm als naar taalgebruik. In al zijn programma’s streeft de VRT naar een zo groot mogelijke kwaliteit, professionaliteit, creativiteit en originaliteit, waarbij ook nieuwe talenten en vernieuwende expressievormen aangeboord moeten worden. Het programma-aanbod wordt op een aangepaste manier gericht op bepaalde bevolkings- en leeftijdsgroepen, meer in het bijzonder op de kinderen en de jeugd.

De programma’s dragen bij tot de verdere ontwikkeling van de identiteit en de diversiteit van de Vlaamse cultuur en van een democratische en verdraagzame samenleving. De VRT draagt via de programma’s bij tot een onafhankelijke, objectieve en pluralistische opinievorming in Vlaanderen. Daarom streeft hij naar een leidinggevende rol op het gebied van informatie en cultuur. [...]”

⁴ Artikel 29, § 1, van het Mediadecreet luidt: “§ 1. De programma’s van de nieuwsdienst beantwoorden aan de normen inzake journalistieke deontologie, zoals vastgelegd in een deontologische code, en waarborgen de gangbare redactionele onafhankelijkheid, zoals vastgelegd in een redactiestatuut. [...]”

immers niet tot de opdracht van de Kamer om te oordelen over de inhoudelijke integriteit van de betrokken verslaggeving en de beroepsethiek van de betrokken journalist.

De Kamer is enkel bevoegd om te beoordelen of het gewraakte item in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid is verzorgd en elke vorm van discriminatie werd geweerd, zoals bepaald in artikel 39 van het Mediadecreet. Niettemin kan hierbij rekening worden gehouden met artikel 6, § 2, en artikel 29, § 1, van het Mediadecreet, vermits wettelijke bepalingen volgens de gebruikelijke interpretatieregels in hun onderlinge samenhang moeten worden gelezen.⁵

18. Uit hetgeen voorafgaat volgt dan ook dat de bij de VRM ingediende klacht van dhr. Penris met betrekking tot het item in 'De Afspraak' over de selfies van Zakia Belkhiri, zoals uitgezonden op 17 mei 2016 om 20u30 op CANVAS, ontvankelijk is, voor zover de klacht gesteund is op en zich beperkt tot een vermeende schending van artikel 39 van het Mediadecreet.

Ten gronde

19. Het voorwerp van de klacht betreft het programma-item uit 'De Afspraak' dat handelt over de selfies van de 22-jarige Zakia Belkhiri. Zij kreeg tijdens het weekend voorafgaand aan de uitzending op grote schaal aandacht in de pers en op sociale media wegens verspreiding van selfies met politicus Filip Dewinter en andere manifestanten van het Vlaams Belang bij de protestactie ter gelegenheid van de Muslim Expo Belgium te Antwerpen. Een VRT-reporter van 'De Afspraak' gaat in de uitzending op zoek naar deze jonge vrouw om naar haar reactie te peilen. Het item met de titel 'Een selfie met Filip Dewinter' duurt ongeveer 3 minuten.

De presentator van 'De Afspraak' kondigt het item als volgt aan: *"We gaan naar Antwerpen. Een jongedame van 22 - deze jongedame (één van de bewuste selfies wordt getoond) - was daar zo een beetje de ster van het weekend op en vooral rond de Muslim Expo die daar georganiseerd werd. [...] Vlaams Belang stond buiten te protesteren en Zakia Belkhiri, zo heet ze, had zo haar eigen manier om dat protest te counteren. Haar selfies met Filip Dewinter gingen de wereld rond intussen en wij zijn haar gaan opzoeken"*.

Aansluitend start de reportage en ziet de kijker de VRT-journaliste die op weg is voor een ontmoeting met Zakia Belkhiri. Ze zegt daarbij het volgende: *"Ja, als vrouwen met hoofddoek een selfie proberen te trekken met Filip Dewinter van Vlaams Belang die op dat moment betoogt tegen jouw hoofddoek. Lijkt me toch een straf statement. En dus ben ik benieuwd naar wie dat meisje is achter die selfie. Dat is Zakia. Ze zit hier op school in Mechelen en ik heb dadelijk met haar afgesproken tijdens de*

---

⁵ RvS 25 juni 2009, nr. 194.650, pp. 27-28.

middagpauze.” Ondertussen worden ook nog enkele andere selfies van Zakia Belkhiri met de Vlaams Belang-betogers getoond.

De journaliste voert vervolgens een gesprek met Zakia Belkhiri. Daarin stelt ze haar enkele vragen:

- (journaliste): *“Ik denk dat jij Zakia bent. Wat was er gebeurd? Leg eens kort uit. Jij was in Antwerpen.”*
- (Zakia Belkhiri): *“Ja. Ik was op weg naar de Moslimexpo. En dan zag ik aan de overkant die betoging. En ik zag hen dan zo met die spandoeken. En die waren ook zo aan het roepen en aan het betogen.”*
- (journaliste): *“Wat waren ze aan het roepen?”*
- (Zakia Belkhiri): *“Hoofddoek af. Hoofddoek af en zo. Maar ik dacht ja. Het wil niet zeggen omdat andere mensen denken dat een hoofddoek verkeerd is dat ik daar ook zo over ga denken. Ik dacht ik ga mijn eigen geloof niet neerhalen om andere mensen te plezieren of zo.”*

De journaliste verduidelijkt aan de kijker dat *“selfie-trekkende”* Zakia voor ze het besefte zelf *‘trending’* werd op Twitter. Daarna is te zien hoe de journaliste tweets voorleest aan Zakia Belkhiri en daarbij haar reactie nagaat. De tweets zelf verschijnen een vijftal seconden in beeld als tekstballon boven de naam en foto van degene die het bericht *‘getweet’* heeft:

- (journaliste): (leest tweet voor): *“Vlaams Belang demonstratie in Antwerpen en dan 1 superieure selfie.” “Superieure selfie.”*
- (Zakia Belkhiri): *“Wat is er superieur aan?”*
- (journaliste): (leest tweet voor): *“Haha. Geweldige foto’s. Jij versus de labbekakken van het Vlaams Belang”.*
- (Zakia Belkhiri): *“En wat is dat juist ‘labbekakken?’”*
- (journaliste): *“Labbekakken. Dat is iets vrij negatief denk ik. Jij wordt zelfs een symbool genoemd tegen discriminatie ten opzichte van hoofddoeken en zo.”*
- (Zakia Belkhiri): *“Ja. Ik keek niet echt van dat hij van Vlaams Belang was of zo. Maar gewoon het punt dat hij een bekende Vlaming was. Want elke andere bekende Vlaming zou ik ook zo op af gaan en een foto mee trekken spontaan.”*

De journaliste richt zich buitenbeeld nogmaals tot de kijker: *“Tja. Wat voor de ene een humoristische benadering is tegen discriminatie is voor Zakia een onschuldige selfie. En misschien maakt dat haar net zo charmant.”*, waarna het gesprek verder gaat:

- (Zakia Belkhiri): *“De buurten waar ik hang of woon, daar zeggen die mij nooit iets over een hoofddoek. Soms word ik wel vies bekeken door onbekende mensen of mensen die mij niet kennen, maar ...”*
- (journaliste): *“Hoe? Vies bekeken?”*
- (Zakia Belkhiri): *“Ja bijvoorbeeld dat die anders naar mij gaan kijken of*

zo. Maar dat die echt iets gaan zeggen of zo? Neen. Dat is nog niet gebeurd."

- (journaliste): *"En hoe oud ben jij Zakia?"*
- (Zakia Belkhiri): *"Tweeëntwintig."*
- (journaliste): *"Tweeëntwintig. En het begon niet als een statement en dat is het nog altijd niet, hoor ik. Maar toch ben jij ergens een symbool he? Of toch voor één dag in alle kranten."*
- (Zakia Belkhiri): *"Ja maar dat zal wel wegwaaien he."*
- (journaliste): *"Jij gaat gewoon terug naar de les en het leven gaat verder. Met of zonder Filip Dewinter."*

Na de reportage gaat de presentator van 'De Afspraak' er nog even op door met de gasten in de studio:

- (presentator) *"En onze twee fotografen aan tafel die hebben zitten glunderen. Met een smartphone kan je ook mooie dingen doen he dames?"*
- (fotografe 1): *"Prachtige dingen ja."*
- (fotografe 2): *"Goh. Maar dat is echt niet te geloven eigenlijk ja van dat meisje."*
- (fotografe 1): *"Ja. Dat is geweldig."*
- (presentator): *"Mooie symboliek he?"*
- (fotografe 1): *"Ja. Heel schoon."*

20. Zoals hiervoor is uiteengezet is de voorliggende klacht gesteund op, en ook beperkt tot, een vermeende schending van artikel 39 van het Mediadecreet. De klager is van oordeel dat VRT een inbreuk heeft begaan op zowel het discriminatieverbod als de onpartijdigheidsverplichting voor informatieprogramma's, wegens het ontbreken van waarheidsgetrouwe en volledige informatie, het niet checken of zelfs verzwijgen van bronnen, verdraaiing van informatie, lasterlijke en beledigende taal en een onevenwicht in woord en beeld tijdens de uitzending. Volgens de klager wordt het Vlaams Belang door VRT *"negatiever"* behandeld dan andere politieke partijen, met name doordat volksvertegenwoordigers van het Vlaams Belang *"labbekakken"* worden genoemd en vertoont VRT een gebrek aan onpartijdigheid doordat aan de kijker voortdurend de indruk wordt gegeven dat Zakia Belkhiri, wiens sporen van antisemitische verleden zijn verzwegen, terecht demonstreerde tegen het discriminerende Vlaams Belang.

Artikel 39 van het Mediadecreet bevat een discriminatieverbod en een onpartijdigheidsplicht in hoofde van de omroeporganisaties.⁶ Het discriminatieverbod uit artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet houdt in dat elke vorm van discriminatie tussen ideologische en filosofische strekkingen moet worden geweerd in de programma's en er een evenwicht moet zijn in het aan bod komen en behandelen van

⁶ Zie voor de wetsgeschiedenis van deze bepaling: RvS 25 juni 2009, nr. 194.650, pp. 11-16.

verschillende filosofische of ideologische strekkingen of opiniestromingen in de programma's. Artikel 39, tweede lid, van het Mediadecreet vereist dat de informatieprogramma's, zoals 'De Afspraak', in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid worden verzorgd.

Overeenkomstig haar decretale opdracht zoals omschreven in artikel 218, § 3, van het Mediadecreet, dient de Kamer te beoordelen of VRT bij de voorliggende uitzending de bepalingen van artikel 39 van het Mediadecreet heeft geschonden. De vrijheid van meningsuiting van de omroeporganisatie (artikel 37 van het Mediadecreet⁷) en meer specifiek de bepaling dat VRT autonoom haar programma-aanbod en uitzendschema vaststelt (artikel 7 van het Mediadecreet⁸) gelden bij deze beoordeling als uitgangspunt. Bij de toetsing van een uitzending aan artikel 39 van het Mediadecreet moet de Kamer nagaan of de gemaakte inhoudelijke keuzes op een redelijke en objectieve manier kunnen worden verantwoord, zonder zich evenwel in de plaats van de omroeporganisatie te stellen.⁹

21. Met betrekking tot het onderdeel van de klacht over de antisemitische uitspraken die mevr. Belkhiri in het verleden heeft gedaan, blijkt uit de beelden dat hierover niets is vermeld in de reportage in 'De Afspraak'.

Dit wordt door VRT niet betwist. In haar verweer geeft zij evenwel aan dat er tijdens het weekend en op de dag van de uitzending nog geen kennis was van antisemitische tweets van de jonge studente. Pas enkele dagen later berichtten buitenlandse media, die grondig waren gaan zoeken in het verleden van de vrouw, hierover. VRT heeft hierna op haar beurt over deze controversale bericht op haar website. Zij benadrukt dat deze antisemitische uitlatingen in ieder geval los stonden van het thema van de voorliggende reportage, nl. polsen naar de reactie van mevr. Belkhiri op de deining die haar selfies hebben veroorzaakt.

Uit dit verweer blijkt dat de afwezigheid in de uitzending van informatie over deze antisemitische uitlatingen redelijk en objectief wordt verantwoord. Van VRT kan niet redelijkerwijs worden geëist dat zij het (Twitter-)verleden van Zakia Belkhiri diepgaand had moeten onderzoeken. Dat in de 'De Afspraak' geen melding is gemaakt van vroegere antisemitische tweets van mevr. Belkhiri is bijgevolg geen inbreuk op het discriminatieverbod of de onpartijdigheidsverplichting uit artikel 39 van het Mediadecreet.

22. Tegen de aanklacht van lasterlijke en beledigende taal, brengt VRT in dat de bewoordingen van de geciteerde tweets geen discriminatie ten aanzien van het Vlaams Belang noch partijdigheid in hoofde van VRT aantonen,

⁷ Artikel 37 van het Mediadecreet luidt: *"De vrijheid van meningsuiting is gewaarborgd voor omroepactiviteiten. De omroepactiviteiten zijn vrij en kunnen, onder voorbehoud van wat hierna is bepaald voor omroepdiensten, aan geen enkele vormvereiste of voorafgaande controle worden onderworpen."*

⁸ Zie onder meer VRM beslissing nr. 2013/002 van 5 februari 2013 en beslissing nr. 2014/052 van 16 december 2014.

⁹ Zie onder meer VRM beslissing nr. 2013/012 van 8 juli 2013, beslissing nr. 2016/035 van 23 mei 2016 en beslissing nr. 2016/040 van 15 juni 2016.

aangezien het voorlezen en tonen van enkele tweets logischerwijs voortvloeit uit de insteek van de reportage.

Rekening houdend met het gegeven dat het programma-item handelde over de reacties die de selfies van Zakia Belkhiri hebben veroorzaakt op sociale media, waaronder Twitter, kan de keuze van VRT om tijdens het item uit enkele tweets te citeren en die ook in beeld te tonen, eveneens objectief en redelijk worden verantwoord. Bovendien wordt aan de kijkers ook visueel duidelijk gemaakt dat de tekst die door de journaliste wordt voorgelezen uit een Twitter-bericht afkomstig is en niet van haarzelf uitgaat. Ofschoon *“labbekakken van het Vlaams Belang”* uit één van de geselecteerde tweets zonder twijfel als beledigend kan worden ervaren, vormt het aanhalen ervan op zich geen inbreuk op artikel 39 van het Mediadecreet in hoofde van VRT.

23. Wat het onderdeel van de klacht betreft waarin dhr. Penris verdraaiing van informatie en een gebrek aan evenwicht in de uitzending opwerpt, voert VRT aan dat het gesprek tussen de reporter en mevr. Belkhiri over discriminatie ten opzichte van het dragen van een hoofdoek, correct en sereen is weergegeven met respect voor de insteek van de reportage. VRT is van oordeel dat er evenmin op dit punt sprake is van een inbreuk op artikel 39 van het Mediadecreet.

De beelden van het programma-item ‘Een selfie met Filip Dewinter’ stralen, naar het oordeel van de Kamer, sympathie uit ten aanzien van het optreden van Zakia Belkhiri, terwijl van het Vlaams Belang een veeleer negatieve perceptie wordt gecreëerd en de partij, zij het indirect, als discriminerend wordt aangemerkt.

Reeds bij de inleiding heeft de presentator van ‘De Afspraak’ het over *“een jongedame [...] zo een beetje de ster van het weekend”* en *“Vlaams Belang stond buiten te protesteren en Zakia Belkhiri [...] had zo haar eigen manier om dat protest te counteren”*.

Ook de woordkeuze van de VRT-journaliste die Zakia Belkhiri interviewt geeft blijk van waardering voor wat zij heeft gedaan en afkeuring van de standpunten van het Vlaams Belang en de betogers. De reporter noemt het nemen van de selfies *“toch een straf statement”* van een meisje dat *“net zo charmant”* is, omdat het voor haar een *“onschuldige selfie”* betrof. Ze legt bij het voorlezen van een tweet de nadruk op *“superieure selfie”* en meet Zakia Belkhiri bovendien de rol aan van *“symbool [...] tegen discriminatie”*, ook al heeft Zakia Belkhiri die klaarblijkelijk zelf nooit nagestreefd. Mevr. Belkhiri relateert immers en geeft aan dat haar foto’s alleszins niet tegen het Vlaams Belang waren gericht, maar ingegeven door het feit dat Filip Dewinter een bekende Vlaming is. De VRT-journaliste dringt niettemin nog even aan: *“En het begon niet als een statement en dat is het nog altijd niet, hoor ik. Maar toch ben jij ergens een symbool he? Of toch voor één dag in alle kranten”* waarna Zakia Belkhiri besluit dat de opschudding wel zal overwaaien.

Na afloop van de reportage laat de presentator van ‘De Afspraak’

nogmaals zijn goedkeuring blijken *“mooie symboliek he?”* en wordt hij daarin bijgetreden door de studiegasten.

Ook de door de journaliste voorgelezen tweets die zelf nog eens tekstueel als een vijftal seconden tekstballon verschijnen, geven blijk van een weloverwogen keuze die de ingenomen stellingname van goedkeuring en sympathie voor het optreden van mevr. Belkhiri moeten bevestigen.

In deze volstaat het bijgevolg niet om te verwijzen naar de insteek van de reportage en naar de noodzaak om het interview correct weer te geven, als een objectieve en redelijke verantwoording voor de wijze waarop over het onderwerp is bericht en voor de gedane woordkeuze. VRT geeft aan dat zij ook heeft getoond hoe de studente verklaarde geen statement te willen maken, maar verliest hierbij uit het oog dat mevr. Belkhiri dit juist verduidelijkt omdat de VRT-journaliste wel op voorhand daarvan leek uit te gaan. Ze geeft aan het eind dan ook schoorvoetend toe dat het niet om een statement ging van Zahia Belkhiri. VRT werpt eveneens op dat Zakia Belkhiri in het interview aangaf dat ze de selfies niet heeft genomen omwille van het Vlaams Belang, maar ook in dit geval net omdat de journaliste haar als een *“symbool [...] tegen discriminatie”* had aangeduid. Dat *“de ster van het weekend”* enkel zou slaan op het feit dat de opmerkelijke selfie uitgebreid is gedeeld en veel reacties heeft uitgelokt en woorden als *“mooie symboliek”* zouden slaan op het uitzonderlijke van de foto, overtuigt niet. Het doet in ieder geval geen afbreuk aan de vaststelling dat een sfeer wordt geschapen waarbij het wordt gewaardeerd dat iemand het Vlaams Belang van repliek dient.

Het hele item over de selfies van Zahia Belkhiri met het Vlaams Belang, met inbegrip van de inleiding en het nawoord van de presentator van ‘De Afspraak’ heeft met andere woorden een ondertoon die niet als onpartijdig en evenwichtig kan worden beschouwd. Met name door de suggestieve woordkeuze en de vooringenomen vraagstelling, waarbij onvoldoende onderscheid is gemaakt tussen commentaar en feitelijke berichtgeving, geeft het programma-item, waarvan de informatieve aard door VRT niet wordt betwist, de indruk een boodschap uit te dragen die partijdig is ten nadele van het Vlaams Belang en bij uitbreiding de klager. Het gegeven dat tijdens de reportage ook is te zien hoe iemand van het Vlaams Belang een praatje slaat met Zakia Belkhiri en verschillende demonstranten geamuseerd en lachend toekijken terwijl zij selfies met hen neemt, is niet van aard om hieraan te verhelpen. Bovendien kan hierbij ook worden opgemerkt dat het programma-item dateert van enkele dagen na de heisa op sociale media over de selfies, waardoor desgevallend ook de noodzaak tot snelle berichtgeving bezwaarlijk als rechtvaardiging zou kunnen dienen voor vastgestelde tekortkomingen.

De Kamer is van oordeel dat de hiervoor aangehaalde elementen een gebrek aan onpartijdige nieuwspresentatie aantonen bij de berichtgeving van VRT in ‘De Afspraak’ naar aanleiding van de selfies van een jonge

moslima met hoofdoek en Filip Dewinter. Ze zijn in deze een inbreuk op de verplichting van VRT om informatieprogramma's in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid te verzorgen, in de zin van artikel 39, tweede lid, van het Mediadecreet.

Deze elementen volstaan evenwel niet om aan te tonen dat VRT eveneens een inbreuk op het discriminatieverbod in de zin van artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet zou hebben begaan en het Vlaams Belang minder gunstig zou bejegenen dan andere ideologische strekkingen.

De klacht is bijgevolg deels gegrond.

24. Dhr. Penris vraagt om VRT minstens een waarschuwing op te leggen en het bevel te geven om deze uitspraak uit te zenden. Hij vordert bijkomend de verplichte publicatie ervan in twee dag- en twee weekbladen.

De Kamer is evenwel van oordeel dat een enkele waarschuwing volstaat om de voornoemde inbreuk te sanctioneren.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

De klacht van dhr. Jan Penris ontvankelijk en deels gegrond te verklaren;

In hoofde van NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie een inbreuk vast te stellen op artikel 39, tweede lid, van het Mediadecreet;

Overeenkomstig artikel 229, 1°, van het Mediadecreet tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie de sanctie van de waarschuwing uit te spreken en de vraag van dhr. Penris voor het overige af te wijzen.

Aldus uitgesproken te Brussel op 5 juli 2016.

M. VAN LOKEREN
griffier

J. KAMOEN
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.